

18.1.2021

Asetusehdotus elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta – päivitetty tieto Suomen enimmäissaannosta

Valtioneuvosto on 27.11.2020 selonteossaan eduskunnalle (Suomen kestävän kasvun ohjelma, VNS 6/2020 vp) kertonut elpymisvälineestä annettavan rahoituksen kansallisista painopisteistä ja rahoitettavien investointi- ja uudistuskokonaisuuksien valintakriteereistä. Lisäksi valtiovarainministeriö on antanut tietoja eduskunnalle asetusehdotuksesta elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta (U 30/2020 vp, E 75/2020 vp).

Tämän jälkeen Euroopan unionin neuvoston, parlamentin ja komission väliset trilogit elpymis- ja palautumistukivälineeseen liittyen on saatu päätökseen vuoden 2020 lopussa. Trilogissa RRF-asetusehdotukseen tuli muutoksia koskien muun muassa ennakkomaksatusten osuutta, hyvää hallintotapaa, elpymissuunnitelmien arviointikriteerejä sekä Euroopan parlamentin osallistumista ja raportointia EP:lle. Lisäksi asetusehdotuksessa välineen tavoitteita tarkennettiin kuudelle prioriteettialueelle, mutta digitalisaation ja vihreän siirtymän tavoitteet säilyivät keskeisinä.

Asetusehdotus elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta on julkaistu 12.1.2021. Seuraavaksi Euroopan parlamentin pitäisi hyväksyä lopullisesti teksti parlamentin täysistunnossa. Täysistunnossa hyväksymisen jälkeen asetusehdotus hyväksytään vielä A-kohtana neuvostossa, minkä jälkeen lopullinen asetusteksti julkaistaan.

Asetusehdotuksessa saatiin päivitettyä tietoa kaikkien jäsenmaiden elpymis- ja palautumistukivälineestä jaettavien avustusten enimmäissaannosta. Suomen enimmäissaanto muuttui, ja enimmäissaannoksi arvioidaan tällä hetkellä noin 2,1 mrd. euroa käyvin hinnoin.¹ Komission syksyn ennusteessa arvio Suomen talouskehityksestä vuosina 2020 ja 2021 on myönteisempi kuin aiemmin. Toisille maille ennuste talouskehityksestä taas on vähemmän suotuista kuin aiemmin. Näin ollen Suomen saanto on laskenut verrattuna aiempiin arvioihin.

Enimmäissaantoon liittyy edelleen epävarmuutta, sillä se perustuu osin ennusteeseen. Enimmäissaanto jakautuu kahteen osaan. Ensimmäiseen osaan ei muutoksia ole tullut, ja vuosien 2021–2022 saannoksi arvioidaan edelleen 1,55 mrd. euroa vuoden 2018 hinnoin (1,66 mrd. euroa käyvin hinnoin). Toisen osuuden suuruus vahvistuu vasta kesällä 2022. Aiemmin komission kesäennusteen perusteella komissio arvioi enimmäissaannoksi kokonaismääräksi 2,33 mrd. vuoden 2018 hinnoin. Komission syysennusteen ja 12.1.2021 julkaistun uuden arvion mukaan Suomen saannon enimmäissaannon suuruudeksi arvioidaan tällä hetkellä noin 2,1 mrd. euroa käyvin hinnoin. Komissio ei ole vielä julkaissut arviota kiintein hinnoin, mutta VM:n laskelmien mukaan tämä yhteissumma olisi kiintein hinnoin noin 1,9 mrd. euroa.

¹ Sitoumukset RRF-välineestä maksettavien avustusten osalta tehdään 70 prosentista kokonaisavustusmäärästä vuosille 2021–2022 ja 30 prosentille avustuksista vuodelle 2023. RRF-välineestä vuosina 2021–2022 myönnettävät avustukset vahvistetaan komission jakoperusteiden mukaisesti ottaen huomioon jäsenvaltioiden elintaso, väestömäärä ja työttömyysaste. Jakoperusteissa vuodelle 2023 korvataan vuosien 2015–2019 työttömyyskriteeri yhtäläisessä suhteessa vuonna 2020 todetulla reaalisen bruttokansantuotteen menetyksellä ja vuosina 2020–2021 todetulla kumulatiivisella reaalisen bruttokansantuotteen menetyksellä. Vuonna 2023 myönnettävien avustusten jakoperusteet vahvistetaan kesäkuun 2022 loppuun mennessä.